

4.B Lineární rovnice a nerovnice, jejich soustavy

Lineární rovnice: lineární rovnicí s n neznámými (x_1, x_2, \dots, x_n) nazýváme rovnici tvaru:

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n = b, \text{ kde } a_i, b \in \mathbf{R} \quad (i = 1, 2, \dots, n)$$

(analogicky: lin. nerovnice

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n \leq b,$$
$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n < b,$$
$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n \geq b,$$
$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n > b)$$

Lineární rovnice o jedné neznámé: $ax = b$

Lineární rovnice o dvou neznámých: $ax + by = c$

- jestliže $[a, b] \neq [0, 0]$, pak má v \mathbf{R}^2 nekonečně mnoho řešení $[x, y]$, která při znázornění v kartézské soustavě souřadnic vyplní přímku (odtud název lineární rovnice).

Kořen rovnice (o jedné neznámé): číslo, které po dosazení do rovnice za proměnnou přemění rovnici v rovnost

Obor řešení rovnice: množina, ve které hledáme kořeny dané rovnice

Úpravy rovnic:

1. **ekvivalentní:** úpravy, které změň rovnici „složitou“ na rovnici „jednodušší“, která má tutéž množinu kořenů jako rovnice původní – např.
 - záměna levé a pravé strany rovnice
 - přičtení (odečtení) téhož čísla příp. výrazu (definovaného v celém oboru proměnné) k oběma stranám rovnice
 - vynásobení (vydělení) obou stran rovnice stejným nenulovým číslem příp. výrazem, který je definován v celém oboru proměnné
2. **důsledkové:** úpravy, které změň původní rovnici na novou, která však může mít více kořenů, než rovnice původní; proto je nutné provést na závěr zkoušku – např.
 - umocnění obou stran rovnice (není-li zajištěna nezápornost obou stran umocňované rovnice)

Pozn.: Při násobení (dělení) obou stran **nerovnice** záporným výrazem se obrací znak nerovnosti.

Soustava dvou rovnic o dvou neznámých: způsoby řešení:

- 1) sčítací
- 2) dosazovací
- 3) porovnávací
- 4) zavedením nové neznámé – užitím substitute
- 5) grafická

Soustava dvou nebo více nerovnic o dvou neznámých: Pro řešení se obvykle používá kombinace grafické a početní metody.